

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Landbrugets gødning og halm skaber miljøproblemer. Disse »råvarer« vil kunne udnyttes energimæssigt og økologisk fordelagtigt, såfremt der laves en samlet indsats.

En rentabel udnyttelse af gødning kræver systemer, der kan bearbejde naturgødning til specifikke formål, bl.a. biogas og kompost.

Der findes masser af teorier om, hvordan dette kan gøres, men der findes ikke midler og vilje til udvikling og afprøvning.

Senest i 1990 skal landmænd finde alternativ opbevaring af naturgødning, men ingen tør i dag investere i f.eks. biogasanlæg, da teknikken stadig er for usikker og rentabiliteten dårlig trods statstilskud. Hvis ikke der gøres en massiv indsats – som led i en samlet miljø- og energipolitik – vil der blive »spildt« ca. 3 mia. til »uproduktive« tankanlæg i løbet af 4 år.

VS mener, at de lave energipriser på verdensmarkedet giver det danske samfund en hidtil uset chance for at udnytte dette til at finansiere en massiv indsats for øget anvendelse af vedvarende energi – specielt biogas i form af enkeltanlæg, fællesanlæg og kombinerede anlæg (herunder LOCUS-anlæg), dvs. lokale kraft/varmeanlæg baseret på lokale energiressourcer som vind, biogas, halm og sol.

Olieprisen er for landmænd faldet fra 2.623 kr. til 1.582 kr. fra oktober 1985 til oktober 1986. Dette er nettoudgiften for landmænd, dvs. ekskl. afgift og moms. På ét år er olieprisen altså faldet med 1.041 kr.

Dette medfører naturligt nok, at landbruget ikke finder det rentabelt at investere i biogasanlæg – de kan ikke konkurrere med olien.

VS finder det rimeligt, at staten får en pæn del af dette uventede provenu hos landmanden, men finder samtidig, at det er rimeligt, at landbruget får midlerne tilbage igen, såfremt pengene anvendes til et miljørigtigt formål, som er i hele samfundets interesse.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

En af de største hindringer i dag er, at de forskellige ministerier og styrelser har midler, der er mere eller mindre øremærket til særlige indsatsområder eller tilskudstyper.

Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har meget få midler til at støtte projekter, som kun indeholder visse miljøaspekter, men ellers vedrører energi, industri, landbrug osv. Den nye NPO-handlingsplan vil heller ikke frigive »frie« midler til f.eks. integrerede gødningsbehandlingssystemer.

Landbrugsministeriets forskning er alene baseret på indsats fra egne forskningsinstitutioner, og ministeriet har ingen »frie« midler til samfinansiering af tværgående projekter. Endvidere bærer ministeriet præg af at have en indgroet mistillid til nye tanker på området, specielt hvad angår de økologiske og økonomiske aspekter vedrørende anden anvendelse af naturgødning end den traditionelle – f.eks. værditilvækst ved komposteret gødning.

Energiministeriet varetager dansk energiforsyning og har fornylig indgået aftale med elværkerne om, at disse skal udbygge med vindkraft. Ministeriet har frie midler til at støtte alle mulige projekter, men også her er tankegangen ret konservativ, når der skal ses på de lidt mere utraditionelle løsningsmodeller.

Industriministeriet administrerer de af Folketinget afsatte 30 mill. til teknologisk udvikling inden for vedvarende energi, men kan ikke give anlægsstøtte i forbindelse med demonstrations- og forsøgsanlæg.

Energistyrelsen administrerer de faste tilskud till VE(vedvarende energi)-anlæg, dvs. 15 pct. til vind, 30 pct. til sol- og biogasanlæg. Endvidere administrerer Energistyrelsen ordningen om tilskud til »energiøkonomiske enkeltprojekter«, hvor der i praksis alene gives tilskud til demonstrationsanlæg, som forventes at være rentable, og ikke til forsøgsanlæg, dvs. nyhedsværdien er begrænset.

Den megen debat om landbrugets forurening og følgerne heraf samt NPO-handlingsplanen har